

College van Burgemeester en wethouders
Postbus 16200
3500 CE Utrecht

Utrecht, 12 februari 2017

Betreft: Advies over de speeltuinen in Noordwest in het kader van de verzelfstandiging

Geacht College,

U heeft het spoor uitgezet om alle speeltuinen te verzelfstandigen. Iedere speeltuin dient het integrale beheer (technisch en sociaal) in eigen hand te nemen. De vrijwilligers in en om de speeltuin vormen de spil om tot een eigen organisatie te komen, uiterlijk ingaande 2019. Voor wijkraad Noordwest zijn de speeltuinen (we nemen hierin mee de openbare speelplaats De Kameleon aan de Balkstraat) heel belangrijk. Voor de kinderen, de ouders, de vrijwilligers en andere mensen in de wijk.

Daarom heeft de wijkraad eind 2016 een wijkraadpleging gehouden over de speeltuinen.

Daarbij staan 2 vragen centraal:

- 1) Hoe gaat het nu in de speeltuinen?
- 2) Zijn de speeltuinen op weg naar de door de gemeente gewenste verzelfstandiging?

Daar toe heeft de wijkraad de speeltuinen in Noordwest uitgenodigd om daar samen over te praten. Dat vond plaats op 10 november 2016. De avond vond plaats in een vertrouwde en openhartige sfeer met na afloop een borrel. Er zijn problemen maar ook geweldige activiteiten. Het verslag daarover is bij dit advies als bijlage 1 bijgevoegd.

Daarnaast is een enquête gehouden onder de professionals die actief zijn in en rond de speeltuinen. De uitkomsten hiervan staan in bijlage 2.

In dit advies gaat de wijkraad in op de uitkomsten van beide acties en voorziet deze van aanbevelingen aan uw college. Voor uitkomsten per speeltuin verwijzen we naar de bijlagen.

1. Vanuit het gezichtspunt van de vrijwilligers actief in de speeltuinen

- > Er is in alle speeltuinen een tekort aan vrijwilligers, bij enkele zelfs een ernstig tekort.
- > Vrijwilligers willen met liefde activiteiten voor kinderen organiseren, maar schrikken terug voor het dragen van verantwoordelijkheid in de bedrijfsvoering. Wat mag wel en wat niet (georganiseerd worden) in de speeltuinen?
- > Vrijwilligers schrikken terug om bij conflicten kinderen te corrigeren. Zeker als het gaat om kinderen van de burens of andere bekenden. Handtastelijkheden zijn niet uitgesloten.
- > Er komen soms conflicten voor binnen de groep van vrijwilligers. Binnen de groep, maar ook tussen oude getrouwen en nieuwkomers. Nieuwe bewoners komen niet of haken na één bezoek af.

- > Sociaal makelaars worden gezien als onafhankelijke partij om te bemiddelen en om pedagogisch ondersteuning te verlenen. Deze kunnen volgens de vrijwilligers beslist niet gemist worden.
- > Niet alle vrijwilligers vinden dat ze voldoende geïnformeerd zijn over de komende verzelfstandiging. Er is onduidelijkheid over de taken die dit met zich mee zal brengen en de daarbij behorende verantwoordelijkheid respectievelijk aansprakelijkheid.
- > Er zijn vragen over de Bedrijfshulpverlening. Zijn er BHV-ers?

2. Vanuit het gezichtspunt van de sociaal makelaars actief in de speeltuinen

- > Sociaal makelaars dragen in de praktijk de verantwoordelijkheid in de speeltuinen. Dat geldt voor de coördinatie, het helpen bij aanvragen, het zorgen voor het pedagogisch klimaat, het bemiddelen tussen de vrijwilligers, het leggen van relatie met de buurt en het begeleiden naar de verzelfstandiging. Een mooi initiatief is het inloop uur van het buurtteam in De Watergeus.
- > Vrijwilligers vormen een 'hybride' groep, zij zijn vrijwilliger als het hen uitkomt. En vooral actief bij grotere feesten als Carnaval, Sint Maarten en Sinterklaas. Maar zeker ook bij kleinere activiteiten als knutselen, bordspelletjes, kinderbingo etc. Door de weeks valt het niet altijd mee om de speeltuinen te bemensen.
- > Er zijn in doorsnee genomen andere mensen nodig om bestuursverantwoordelijkheid te kunnen dragen. Met de huidige vrijwilligers gaat het in 3 van de 4 speeltuinen niet lukken om ingaande 2019 tot een zelfstandig bestuur te komen. Zie de verzelfstandiging als stip op de horizon, laat het bij eigen keuze.
- > Werken aan een cultuuromslag tussen oude getrouwen ('volks') en nieuwkomers ('elite'). Dat gaat 'voetje voor voetje', met vallen en opstaan, 'kan zo maar instorten'.
- > Er wordt meer samen opgetrokken tussen de speeltuinen De Duizendpoot, De Watergeus en De Speelboom.
- > Het Noordsepark is als enige speeltuin in Noordwest op weg naar zelfstandigheid. Er is een bestuur gekozen. 'Op weg naar' betekent dat de daarbij behorende verantwoordelijkheden dit jaar worden verkend en beproefd.

3. Wat leren we hieruit? Onze aanbevelingen

- Drie van de vier speeltuinen hebben nog een lange weg te gaan. Een weg die verder reikt dan januari 2019. Zij zitten in of staan voor een cultuuromslag om 'volks' en 'elite' met elkaar te verbinden. Dat is een proces van vallen en opstaan. Vraag daarbij is wie er aan boord blijven?
- Verzelfstandiging is voor de meeste van de huidige vrijwilligers en onbekende en ingewikkelde materie. Hier botst de systeemwereld met de leefwereld. Je wordt onder andere werkgever en wat houdt dit in? Kan ik/wil ik mijn burens en bekenden corrigeren?
- Zonder arbiters lukt het niet, de sociaal makelaars zijn onmisbaar. Het in de commissiebrief van 23 december 2016 aangegeven voornemen om eind 2018 afscheid te nemen van de sociaal makelaars in de speeltuinen is dan ook voorbarig. Het is wensdenken vanuit een ideaalbeeld dat alle mensen het heft in eigen hand willen nemen (en het ook zouden kunnen). Niet in iedere buurt zijn daarvoor mensen op voorhand beschikbaar. Zeker niet in grote delen van Noordwest. Transformatie en gentrificatie van de woonomgeving zullen het proces van verzelfstandiging op termijn kunnen versnellen. Overigens met gevaar dat oude

getrouwen zullen afhaken. De stip op de horizon dient dan ook niet op een datum te worden vastgelegd.

- Voor Me'kaar adviseren we een brainstorm te houden waarin centraal staat hoe vrijwilligers meer te betrekken bij de organisatie van de speeltuinen. Welke 'instrumenten' zijn nodig om de stip op de horizon te bereiken?
- Wij stellen u de vraag of meerdere speeltuinen in Noordwest één bestuur mogen vormen.

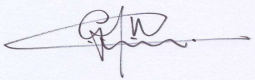
4. Geef de openbare speelplaats De Kameleon de status van formele speeltuin

De Kameleon is gelegen midden in het proces van transformatie en gentrificatie in de directe omgeving. Het levert in potentie nieuwe mensen die deze speelplaats een boost kunnen geven. Dat gaat niet vanzelf en moet gefaciliteerd worden. De grondige verbetering van de in slechte staat verkerende accommodatie, het wegwerken van het tekort aan vrijwilligers, het kunnen voldoen aan pedagogische begeleiding en het bereiken van de noodzakelijke cultuuromslag is alleen mogelijk indien De Kameleon 'promoveert' naar de status van speeltuin. Er wordt nu door het wijkbureau en Me'kaar een noodverband gelegd, maar kan pas echt zoden aan de dijk zetten, indien ingestoken kan worden op het niveau van speeltuin. Pappen en nathouden is niet de oplossing.

5. Tot slot

De wijkraad ziet graag uw reacties op onze bevindingen en aanbevelingen tegemoet. Bij de jongsten begint de toekomst naar burgerschap. Speeltuinen zijn daarin cruciaal en kunnen samen met de vrijwilligers het cement zijn in het samenleven van bewoners van diverse komaf. Kortom een bindmiddel zijn in het komen tot sociale cohesie. Een proces dat uw college ook voor staat.

Namens Wijkraad Noordwest,

Gerard van Wakeren (voorzitter)

Bijlage 1: Verslag bijeenkomst wijkraadpleging speeltuinen Wijkraad Noordwest

Bijlage 2: Reacties enquête professionals t.b.v. wijkraadpleging Wijkraad Noordwest speeltuinen

Namens wijkraad Noordwest,

Voorzitter Wijkraad Noordwest